

Crna Gora
Prijestonica Cetinje

Adresa: Baja Pivljanina 2
81250 Cetinje, Crna Gora
Tel: +382 41 231 796
e-mail: sekretarijat.kps@cetinje.me

www.cetinje.me

Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj

Broj: 016-330/25-

Cetinje, 11. februar 2025. godine

**MINISTARSTVO EKOLOGIJE, ODRŽIVOG RAZVOJA
I RAZVOJA SJEVERA**
Direkcija za upravljanje otpadom i komunalne poslove

Predmet: Dostavljanje Izvještaja o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje za 2024. godinu

Poštovani,

U skladu sa članom 17 stav 3 Zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama ("Sl. list CG", br. 2/17), dostavljamo Vam Izvještaj o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje za 2024. godinu, koji je sačinjen u skladu sa odredbama člana 2 Pravilnika o sadržaju izvještaja o ispuštanju (dispoziciji) komunalnih otpadnih voda i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda ("Sl. list CG", br. 78/17).

Dostavljeno:
- Naslovu,
- Sekretarijatu,
- Arhivi.

Kontakt osoba: Igor Ivanović, samostalni savjetnik I
tel: 041/231 796
e-mail: igor.ivanovic@cetinje.me

Prijestonica Cetinje
Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj

**IZVJEŠTAJ O STANJU ISPUŠTANJA OTPADNIH VODA
ZA TERITORIJU PRIJESTONICE CETINJE
ZA 2024. GODINU**

Februar 2025. godine

UVOD

Obaveza sačinjavanja Izveštaja o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje za 2024. godinu, proizilazi iz odredbi člana 17 stav 3 Zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama ("Sl. list CG", br. 2/17), a isti je izrađen u skladu sa članom 2 Pravilnika o sadržaju izveštaja o ispuštanju (dispoziciji) komunalnih otpadnih voda i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda ("Sl. list CG", br. 78/17).

Komunalne otpadne vode, u smislu navedenog zakona, su otpadne vode iz domaćinstava ili mješavina te vode sa industrijskim otpadnim vodama i/ili atmosferskim otpadnim vodama.

Pravilnikom je propisano da godišnji izveštaj o stanju ispuštanja otpadnih voda sadrži podatke o:

- 1) aglomeracijama i organizovanju poslova upravljanja komunalnim otpadnim vodama u aglomeracijama;
- 2) procentualno izraženom broju stanovnika po aglomeracijama koji su povezani na kolektorski sistem i procentualno izraženom broju stanovnika po aglomeracijama koji su povezani na postrojenje za tretman otpadnih voda;
- 3) broju korisnika fizičkih i pravnih lica po aglomeracijama;
- 4) tehničkim karakteristikama kolektorskih sistema po aglomeracijama;
- 5) karakteristikama postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda;
- 6) broju ispusta, količini i kvalitetu ispuštanja komunalnih otpadnih voda po aglomeracijama;
- 7) opisu industrijskih sektora prisutnih na razmatranom području iz oblasti:
 - prerade mlijeka,
 - proizvodnje voća i povrća,
 - proizvodnje i flaširanja bezalkoholnih napitaka,
 - prerade krompira,
 - industrije mesa,
 - proizvodnje piva, alkohola i alkoholnih pića,
 - proizvodnje životinjske hrane od biljnih proizvoda,
 - proizvodnje želatina i lijepka od krzna, kože i kostiju,

Izveštaj o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje
za 2024. godinu

- proizvodnje sladi i
- industrije prerade ribe;
- 8) ispuštima, količini i kvalitetu ispuštenih biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda po aglomeracijama;
- 9) postrojenjima za prečišćavanje biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda;
- 10) broju uzetih uzoraka po parametru i broju odstupanja u kvalitetu u odnosu na broj uzoraka uzetih u toku godine ispuštene komunalne otpadne vode i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda u odnosu na propisane parametere, po aglomeracijama;
- 11) broju komunalnih inspektora/policajaca, broju ostvarenih inspekcijskih kontrola u oblasti upravljanja komunalnim otpadnim vodama, broju izrečenih kazni i iznosu naplaćenih kazni; i
- 12) zaključnim razmatranjima i preporukama za unaprijeđenje stanja upravljanja komunalnim i industrijskim otpadnim vodama.

Pri izradi Izveštaja korišćeni su podaci koji su Sekretarijatu za stambeno komunalne poslove i saobraćaj dostavljeni od strane DOO "Vodovod i kanalizacija - Cetinje", Službe komunalne policije i inspekcije i Sekretarijata za finansije i ekonomski razvoj.

SADRŽAJ IZVJEŠTAJA

1) Aglomeracije na teritoriji Prijestonice Cetinje i organizovanje poslova upravljanja komunalnim otpadnim vodama u aglomeracijama

Priestonica Cetinje, shodno Pravilniku o geografskim granicama, broju i kapacitetu aglomeracija ("Sl. list CG", br. 78/17) obuhvata aglomeraciju Cetinje 1, koja obuhvata teritoriju Prijestonice Cetinje. Identifikacioni broj aglomeracije Cetinje 1 je 11 i njome su, shodno navedenom Pravilniku, obuhvaćena naselja Cetinje i Bajice. U skladu sa Pravilnikom broj stanovnika aglomeracije je 14.772. Procijenjeno maksimalno opterećenje aglomeracije izraženo u broju ekvivalent stanovnika je 20.000.

Ugovorom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini Prijestonice br.01-319/21-1052/2 od 17.06.2021. godine, Društvu sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija-Cetinje" je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti javnog vodosnabdijevanja, upravljanja komunalnim otpadnim vodama i upravljanja atmosferskim vodama. Shodno navedenom Društvo je odgovorno za upravljanje otpadnim vodama za aglomeraciju Cetinje 1, što podrazumijeva obavljanje poslova sakupljanja i odvođenja komunalnih, atmosferskih i otpadnih voda drugog porijekla sa područja grada, održavanja kanizacionog sistema, kao i održavanja sistema za prihvata i odvođenje atmosferskih voda. Društvu je, u okviru poslova sakupljanja komunalnih otpadnih voda, povjereno i obavljanje poslova crpljenja, odvoza i zbrinjavanja otpadnih voda iz septičkih jama.

2) Procentualno izražen broj stanovnika po aglomeraciji Cetinje 1 koji su povezani na kolektorski sistem

Broj stanovnika koji su povezani na kolektorski sistem fekalne kanalizacije je 10.089 (broj korisnika- 3.363 pomnožen sa prosječnim brojem članova domaćinstva -3), što predstavlja 76,2% broja stanovnika na gradskom području Prijestonice Cetinje, odnosno 69,7% ukupnog broja stanovnika na teritoriji Prijestonice Cetinje (broj stanovnika na teritoriji Prijestonice Cetinje, prema popisu iz 2023. godine, je bio 14.465, dok je broj stanovnika na gradskom području Prijestonice Cetinje bio 13.237). Na području aglomeracije Cetinje 1 postoji 2.765 septičkih jama.

3) Broj korisnika fizičkih i pravnih lica u aglomeraciji Cetinje 1

Broj korisnika usluga DOO "Vodovod i kanalizacija-Cetinje" priključenih na kanalizacionu mrežu je 2.694 korisnika u segmentu fizičkih lica (domaćinstva) i 297 korisnika u segmentu pravnih lica.

4) Tehničke karakteristike kolektorskog sistema u aglomeraciji Cetinje 1

Dužina fekalne i atmosferske kanalizacione mreže, prema zvaničnim podacima iz Benčmarkinga koji se dostavljaju Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, iznosi 52,4km. U 2024. godini nije bilo evidentiranja šahtova, nakon što je tokom 2022. godine bilo evidentirano 576 šahtova fekalne kanalizacije i dodatnih 158 šahtova fekalne kanalizacije na području MZ "Gruda - Donje Polje".

Cijevi su betonske (\emptyset 250), azbestne (\emptyset 250) i PHD (\emptyset 1000).

5) Broj ispusta, količina i kvalitet ispuštanja komunalnih otpadnih voda u aglomeraciji Cetinje 1

Ukupna fakturisana količina ispuštene otpadne vode za 2024. godinu iznosi 378.116m³. Prirodni recipijent ispusta je lokalitet "Ponor", u naselju Donje Polje.

Ovlašćena laboratorija je, tokom 2024. godine, u 3 navrata (mart, jun i septembar) vršila ispitivanja kvaliteta otpadnih voda uzimanjem uzorka neprečišćene komunalne vode - gradske fekalne kanalizacije, jednokratnim zahvatom na mjestu njihovog ispuštanja u prirodni recipijent, sa prelima cjevovoda, na lokalitetu "Ponor" u naselju Donje Polje.

U komentarima 3 analize izvršene od strane ovlašćene laboratorije, između ostalog, navodi se "uzorak je pokazao da voda ne odgovara uslovima Pravilnika o kvalitetu i sanitarno - tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl.list Crne Gore", br. 56/19). Ispitivani parametri u vodi ovog uzorka čija je vrijednost bila iznad GVEZS (granične vrijednosti emisija zagađujućih supstanci) su: suspendovane materije, taložne materije, biološka potrošnja kiseonika, hemijska potrošnja kiseonika, totalni organski ugljenik (TOC), nitrati, amonijum jon, ukupni azot, ukupni fosfor i deterdženti".

6) Industrijski sektori prisutni u aglomeraciji Cetinje 1

Prema podacima Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, dostavljenim Sekretarijatu za finansije i ekonomski razvoj Prijestonice Cetinje dana 06.11.2024. godine, djelatnost proizvodnje i prerade hrane na teritoriji Prijestonice Cetinje je zastupljena u slijedećim oblastima, u navedenom broju privrednih subjekata:

- prerada mlijeka (5),
- klanica i prerada mesa (1),
- prerada mesa (22),
- prerada ribe (1).

Izveštaj o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje
za 2024. godinu

Shodno Zakonu o vodama ("Službeni list RCG", broj 27/07 i "Službeni list Crne Gore", broj 73/10, broj 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 2/17, 80/17, 84/18), i odredbama člana 115, 116 i 117 istog, za izdavanje vodnih akata nadležnost je organa uprave, izuzev za ribnjake, kaveze za uzgoj ribe i uzgajalište školjki i drugih morskih plodova do 1ha i sisteme za odvodnjavanje i navodnjavanje površine do 20 hektara, koje izdaje nadležni organ lokalne uprave. Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj Prijestonice Cetinje, kao nadležni organ lokalne uprave, u izvještajnom periodu nije izdavao vodna akta.

Na osnovu člana 116 stav 1 Zakona o vodama za gore navedene djelatnosti vodna akta izdaje nadležni organ uprave odnosno Uprava za vode Crne Gore.

7) Broj uzetih uzoraka po parametru i broj odstupanja u kvalitetu u odnosu na broj uzoraka uzetih u toku godine ispuštenih biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda u odnosu na propisane parametre, u aglomeraciji Cetinje 1

Privredna društva, druga pravna lica ili preduzetnici su, shodno odredbama člana 16 stav 2 Zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama, dužna da vode evidenciju količina i kvaliteta biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda iz postrojenja industrijskih sektora iz člana 5 Zakona, a koja se ispušta u recipijent ili kolektorski sistem.

U cilju sačinjavanja Izveštaja o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje za 2024. godinu, Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj je, na adrese 8 privrednih subjekata koji obavljaju djelatnost prerade mesa, kao i na adrese 2 privredna subjekta koja obavljaju djelatnost prerade mlijeka, poslalo obavještenje o obavezi vođenja evidencije o količini i kvalitetu biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda koje se, iz proizvodnog pogona, ispuštaju u recipijent ili kolektorski sistem (sistem javne kanalizacije). Istovremeno im je upućeno obavještenje da su dužni da podatke iz navedene evidencije dostave Sekretarijatu za stambeno komunalne poslove i saobraćaj i D.O.O. "Vodovod i kanalizacija-Cetinje", do 31. januara tekuće za prethodnu godinu.

Izveštaj o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje
za 2024. godinu

Shodno odredbama člana 17 stav 1 navedenog zakona Sekretarijatu za stambeno komunalne poslove i saobraćaj su dostavljeni rezultati analize otpadne vode od strane sljedećih privrednih subjekata:

- “MIANJA” DOO Cetinje, koje obavlja djelatnost proizvodnje mesnih prerađevina, dostavilo je rezultate fizičkih, fizičko-hemijskih i hemijskih ispitivanja otpadne vode iz proizvodnje koja su izvršena od strane ovlašćene laboratorije. U izjavi o usaglašenosti ovlašćene laboratorije se navodi “Rezultati ispitivanih parametara su USAGLAŠENI sa zahtjevima Priloga 3.5 Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda (“Sl. list Crne Gore”, br.56/19)”.
- “MONTSTATE” DOO Cetinje, koje obavlja djelatnost proizvodnje mesnih prerađevina, dostavilo je rezultate fizičko-hemijske analize otpadne vode (poslije separatora) iz industrije koja je izvršena od strane ovlašćene laboratorije. U izjavi o usaglašenosti ovlašćene laboratorije se navodi “Rezultati ispitivanja parametara su USAGLAŠENI sa zahtjevima Priloga 1 Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda (“Sl. list Crne Gore”, br.56/19)”.
- “TURO” DOO Cetinje, koje obavlja djelatnost prerade i konzervisanja mesa, dostavilo je rezultate fizičko-hemijskih ispitivanja otpadne vode (jednokratnim zahvatom iz šahte poslije prolaska vode kroz separator ulja i masti i bioprečišćivača) koja su izvršena od strane ovlašćene laboratorije. U stručnom mišljenju laboratorije se navodi “Analize ovog uzorka su pokazale sa voda ODGOVARA uslovima Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda (“Sl. list Crne Gore”, br.56/19). Svi određivani parametri imali su vrijednosti ispod GVEOV (granične vrijednosti emisija otpadnih voda iz objekata i postrojenja za preradu mesa i konzerviranje mesnih prerađevina)”.

Izveštaj o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice Cetinje
za 2024. godinu

8) Broj komunalnih inspektora i komunalnih policajaca, broj ostvarenih inspekcijjskih kontrola u oblasti upravljanja komunalnim otpadnim vodama, broj izrečenih kazni i iznos naplaćenih kazni

U oblasti kontrole upravljanja komunalnim otpadnim vodama, tokom 2024. godine, u službi Komunalne policije i inspekcije Prijestonice Cetinje bila su angažovana 3 komunalna inspektora i 5 komunalnih policajaca, shodno Zakonu o upravljanju komunalnim otpadnim vodama ("Sl.list Crne Gore", br.2/17), Zakonu o komunalnim djelatnostima ("Sl.list Crne Gore", br.55/16, 74/16, 2/18, 66/19, 140/22 i 84/24) i opštinskoj Odluci o odvođenju i prečišćavanju fekalnih voda sa područja grada ("Sl.list Crne Gore-Opštinski propisi", br.20/10, 53/16).

Zbog specifične situacije i stalne opasnosti od preliivanja gradskog Ponora II i održavanja zaštitnih rešetki kod Ponora I i Ponora II, izvršeno je 59 inspekcijjskih i komunalnih pregleda u otklanjanju nepravilnosti u ostavljenom roku.

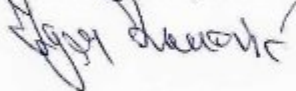
U svim navedenim slučajevima inspekcijjskog i komunalnog nadzora postignuti su svrha i cilj kontrole, bez izdavanja prekršajnog naloga i bez podnošenja zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. U izvještajnom periodu vezano za oblast upravljanja otpadnim vodama od strane komunalnih inspektora i komunalnih policajaca nije vršeno sankcionisanje, a time nije vršena ni naplata novčanih kazni.

9) Zaključna razmatranja i preporuke za unaprijeđenje stanja upravljanja komunalnim i industrijskim otpadnim vodama

Potrebno je realizovati projekat sanacije recipijenta "Ponor" i izgraditi PPOV koje će omogućiti prečišćavanje otpadnih voda, u cilju zaštite životne sredine odnosno spriječavanja ugrožavanja kvaliteta podzemnih voda.

Izveštaj sačinio

Igor Ivanović, samostalni savjetnik I

Vladan RADUNOVIĆ

